

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 15Csp/113/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317210308
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Jakubovič
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2019:2317210308.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní vedenom pred sudcom JUDr. Rastislavom Jakubovičom, v právnej veci žalobkyne: P. A., Z. X.X.XXXX, B. U., J. Š. XXX/X, v konaní zastúpená splnomocneným zástupcom: Občianske združenie Centrum správnej pomoci Galanta, IČO: 51 412 802, so sídlom Galanta, Staničná 1702/10, proti žalovanému: 1./ Všeobecná úverová banka a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Bratislava, Mlynské Nivy č. 1, v konaní zastúpený advokátskou spoločnosťou: ČERNEJOVÁ & HRBEK, s.r.o., IČO: 36 857 513, so sídlom Bratislava, Kýčerského č. 7, 2./ Dražby a aukcie, s.r.o., IČO: 36 751 642, so sídlom Martin, Flámska 9783/1, v konaní zastúpený advokátskou spoločnosťou: AK JUDr. Marek Hic, s.r.o., IČO: 36 865 036, so sídlom Martina, P. O. Hviezdoslava 10625/23B, o určenie neplatnosti zmluvy a o ochranu práv spotrebiteľa, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Súd žalovaným v 1/ a 2/ rade právo na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 13.4.2017 sa žalobkyňa domáhala, aby súd určil, že zmluva o poskytnutí úveru HypoPôžička Č.. XXXXXX-XX I. L. XX.XX.XXXX a zmluva o zriadení záložného práva uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným v 1.rade sú neplatné (výrok I.), že úver zo dňa XX.X.XXXX, ktorý poskytol žalobkyňi žalovaný v 1.rade je bezúročný a bez poplatkov (výrok II.). Taktiež žalobkyňa žiadala určiť, že žalovaným v 1.rade použitá okamžitá splatnosť záväzkov - neprimerane vysoká sankcia spojená s neplnením záväzkov je neprijateľná zmluvná podmienka podľa § 53 ods. 4) písm. k/ Občianskeho zákonníka (výrok III.), a že právne úkony záložného veriteľa Všeobecná úverová banka, a.s. smerujúce k realizácii výkonu záložného práva zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam Č.. XXXXXX-XX sú neplatné (výrok IV.). V neposlednom rade žalobkyňa žiadala určiť, že právne úkony dražobníka Dražby a aukcie, s.r.o. smerujúce k realizácii dobrovoľnej dražby nehnuteľností zapísaných na E. Č.. XXX katastrálneho územia J., H. J., H. Z. - X. J. “. M. Z. A.E. F., X. Č. XX, I. V. V. XXX F.X, X. Č.Q. XX/X I. X. T. Z. V. V. XXX F.X, X. Č. XX/X I.Á. V. V. X XXX F.X, rodinný dom (vlastník žalobkyňa) sú neplatné (výrok V.). Napokon žalobkyňa žiadala priznať náhradu trov predmetného konania (výrok VI.), ako aj finančné zadosťučinenie vo výške 1 000,- Eur (výrok VII.).

2. V podanej žalobe žalobkyňa uviedla, že dňa XX.X.XXXX uzatvorila ako dlžník so žalovaným v 1.rade ako veriteľom Zmluvu o splátkovom úvere Č.. XXXXXX-XX (ďalej len „Zmluva“) spolu s prílohou - Obchodné podmienky žalovaného v 1.rade, pričom záväzok dlžníka z predmetnej zmluvy bol zabezpečený záložným právom zriadeným v prospech žalovaného v 1.rade podľa Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam vyššie špecifikovaným, ktorých vlastníkom je žalobkyňa. Záložný veriteľ - žalovaný v 1.rade vzhľadom na to, že nedošlo podľa neho k úhrade celého dlhu pristúpil k výkonu záložného práva prostredníctvom postúpenia pohľadávky vyplývajúcej zo Zmluvy o zriadení záložného

práva k nehnuteľnostiam zo dňa 18.8.2015 na tretiu osobu. Žalobkyňa nebola schopná zaplatiť niekoľko po sebe idúcich splátok a tak sa dostala do omeškania so sumou celkom 700,- Eur. Preto banka vyhlásila predčasnú splatnosť úveru. Žalobkyňa má za to, že banka nepostupovala s odbornou starostlivosťou a aj napriek tomu, že žalobkyňa uvedený nedoplatok vyrovnala, banka postupovala naďalej bez odbornej starostlivosti a rozhodla sa pre výkon záložného práva pričom žalobkyňa už v omeškaní so splácaním nebola. Žalobkyňa namieta, že nemôže ponímať súdnu ochranu taký výkon práva, ktorý je neprimeraný alebo sa prieči dobrým mravom. Ústavne konformný nemôže byť výkon práva, ktorý je neprimeraný a zasahuje do práva na obydlie. Nie je jej jasné, prečo sa banka nesnažila uplatniť právo prostredníctvom exekúcie. Reálna hrozba dražby psychicky zle vplyva na zdravotný stav žalobkyne, čím sa jej celkovo zhoršuje už i tak dosť nalomené zdravie, kedy akýkoľvek stres, neistota a obavy o strechu nad hlavou prispieva k radikálnemu zhoršeniu stavu a vážne ohrozuje zdravie. K tomu sa pridal aj nedostatok financií a platobná neschopnosť. Zmluva o splátkovom úvere č. 600629-12 bola uzavretá na základe nekalých praktík a do zmluvy boli včlenené neprijateľné podmienky. Zmluva bola uzavretá v rozpore so smernicou Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Právne úkony dodávateľa boli v rozpore so zákonom a priečia sa dobrým mravom. Zmluvný vzťah sa dostal do neudržateľného stavu, pretože došlo k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zmluva je formulárová, typová a predtlačená a žalobkyňa nemohla jej obsah ovplyvniť, musela zmluvu podpísať v celku jedným podpisom. V zmluve bola dohodnutá splátka jednou sumou vo výške 125,90 Eur, pričom splátka nebola rozdelená na istinu a úrok, a tak ide o úver bez úrokov a bez poplatkov. Splácanie úveru bolo dohodnuté do 20.2.2022. Dodávateľ dňa 18.8.2015 zaslal žalobkyni Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, čím použil nekalú praktiku a neprijateľnú podmienku. Žalobkyňa je presvedčená, že žalovaný v 1. rade voči nej použil neprijateľné zmluvné podmienky a nečestný postup, a teda porušil § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Žalobkyňa má za to, že zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti uzatvorená dňa XX.X.XXXX medzi žalovaným v 1.rade a žalobkyňou je neplatná, pretože je uzavretá spolu so zmluvou o poskytnutí úveru HypoPôžička, pričom ide o dve závislé zmluvy a veriteľom nie je preukázaná pravosť, suma a splatnosť pohľadávky. Žalovaný v 1.rade účtuje poplatok za poskytnutie úveru, žiada neprimerane vysoký úrok a neuvádza RPMN. Ide o neprijateľné zmluvné podmienky. Pri takomto veľkom počte hrubo nemorálnych a zneužívaných zmluvných podmienok, ktoré zakladajú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa nemôže obstať ani zmluva o úvere ako celok. Absolútna neplatnosť právneho úkonu vzniká priamo zo zákona a pôsobí s ohľadom na to, že je stanovená vo verejnom záujme priamo zo zákona, a to od počiatku aj bez ohľadu na to či sa niekto tejto neplatnosti dovoľal. Právne účinky absolútne neplatného právneho úkonu nevzniknú. Nakoľko absolútna neplatnosť právneho úkonu vzniká priamo zo zákona a nie na základe správania sa strán sporu, nemôže byť tento dôsledok odvrátený. Súd musí z úradnej povinnosti vždy skúmať či vykonaný právny úkon, s ktorým sú spojené právne následky je alebo nie je absolútne neplatný, a to aj bez návrhu, či vynesenej námietky strany sporu o neplatnosti úkonu a k zistenej neplatnosti vždy prihliadnuť pri vydaní rozhodnutia. Žalovaný v 2.rade vyhotovil znalecký posudok na nehnuteľnosť a túto nehnuteľnosť hlboko podcenil na cenu 35 600,- Eur, a preto nie je možné aby sa konala dražba nehnuteľnosti, ktorá by nepoškodila žalobkyňu. Žalobkyňa namieta odhad tejto hodnoty nehnuteľností, nakoľko táto hodnota je nižšia ako bola stanovená všeobecná hodnota nehnuteľnosti ku dňu poskytnutia úveru a z toho dôvodu, že predmet zálohu takto ocenený, nemôže splniť zabezpečenie pohľadávky dohodnutej v predmete zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam. Aplikácia prax majúca svoj základ a pôvod v platnej právnej úprave „dobrovoľných“, dražieb je nežiaducim až spoločensky nebezpečným obchádzaním a spochybňovaním inštitútov núteného výkonu rozhodnutia, v ktorých sa v demokratickej spoločnosti štandardne prejavuje súdnou mocou garantovaný oprávnený vynucovací rozmer štátomocenskej authority, a to neraz pri popieraní ochrany práv dlžníkov a porušovaní ústavného princípu primeranosti (výkonu práva). Daná vec je príkladom výkonu súkromnej autonómie s dosahom na vyvolanie „dobrovoľnej“ dražby a vydraženie súkromného majetku inej osoby. Súkromná autonómia prezentovaná núteným výkonom záložného práva súkromným dražobníkom sa aj tu prejavila, napr. v podobe stanovenia a miesta výkonu dobrovoľnej dražby cca 300 km od miesta draženej nehnuteľnosti, zmocnenie sa kabelky záujemcu o účasť na dražbe zástupcom dražobníka, uzamknutia dražobnej miestnosti a popretia zásady verejnosti dražobného procesu, konaním dobrovoľnej dražby bez rešpektovania právne záväzného stavu na liste vlastníctva.

3. Podaná žaloba bola zaslaná na vyjadrenie žalovaným.

4. Žalovaný v 1.rade k podanej žalobe uviedol, že v jej podstatnej časti je prítomná prekážka skôr začatej veci, a teda konanie by v tejto časti malo byť zastavené. Na určenie neplatnosti záložnej zmluvy nie je daný naliehavý právny záujem, resp. zo žaloby nie je možné odvodiť právny predpis, z ktorého dôvodnosť takéhoto určenia vyplýva. V prípade záložnej zmluvy je nesporné, že táto obsahuje všetky zákonom vyžadované podstatné náležitosti, bola uzavretá slobodne a vážne, pričom je určitým a zrozumiteľným právnym úkonom. Hoci aj len hypotetická neplatnosť zmluvy o úvere nemá za následok neplatnosť záložnej zmluvy, ako zmluvy k nej akcesorickej, nakoľko táto zabezpečuje splatenie všetkých záväzkov zo zmluvy o úvere, teda aj budúcich či tých, ktoré vzniknú z titulu bezdôvodného obohatenia v dôsledku neplatnosti zmluvy o úvere. Žalobu v časti týkajúcej sa určenia neplatnosti záložnej zmluvy žalovaný v 1.rade má za nedôvodnú, a to aj s ohľadom na zásadu výkladu právnych úkonov v prospech zachovania a udržania ich platnosti. Čo sa týka vznesenej námietky litispendencie žalovaný v 1.rade uviedol, že konanie o žalobe s vymedzením predmetu konania, tak ako bol vymedzený v žalobe podanej na Okresnom súde Galanta, bolo už skôr začaté, a to pred Okresným súdom Nitra (žaloba tam bola podaná dňa 27.2.2017). Vzhľadom na uvedené, žalovaný v 1.rade navrhol konanie o nárokoch jedna až sedem zastaviť. V časti nároku o určenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva žalobu považuje za nedôvodnú. Zo žaloby vyplýva, že za jediný dôvod neplatnosti bližšie nešpecifikovanej zmluvy o zriadení záložného práva, žalobkyňa považuje jej akcesorické naviazanie na zmluvu o úvere, ktorú považuje za neplatnú. Akcesorická povaha záložného práva sa prejavuje predovšetkým v tom, že záložné právo samo osebe nemôže existovať. Čo do vzniku i jeho trvania je závislé na vzniku, resp. trvaní zabezpečovanej pohľadávky, ktorá ma byť týmto záložným právom zabezpečená. Záložné právo, dojednané v záložnej zmluve, by z dôvodu akcesorickej povahy tohto zabezpečovacieho inštitútu neexistovalo jedine vtedy, ak by neexistovali ani žiadne zabezpečené pohľadávky, vzniknuté na základe alebo v súvislosti so zmluvou o úvere. Žalobkyňa však žiadnym spôsobom neexistenciu zabezpečenej pohľadávky (teda splnenie svojich záväzkov) nepreukazuje. Žalovaný v 1.rade poukázal na bod 2.3 záložnej zmluvy, podľa ktorého sa záložné právo vzťahuje na zabezpečenie všetkých súčasných a budúcich záväzkov žalobkyne voči spoločnosti žalovaného v 1.rade, a to aj vrátane tých, ktoré vzniknú na základe nároku z bezdôvodného obohatenia, vzniknutého z dôvodu právoplatného určenia neplatnosti zmluvy o úvere. Záložná zmluva teda zabezpečuje všetky súčasné aj budúce záväzky žalobkyne voči žalovanému v 1.rade, ktoré jej vzniknú na základe zmluvy o úvere.

5. Žalovaný v 2.rade vo vyjadrení k podanej žalobe rovnako tak poukázal na skôr začaté konanie o totožnej žalobe, prebiehajúce na Okresnom súde Nitra, a teda taktiež uviedol, že tu existuje neodstrániteľná prekážka postupu konania, prekážka veci prebiehajúcej (litispendencie) a s ohľadom na uvedené je potrebné toto konanie, ako konanie neskoršie, zastaviť. K veci samej uviedol, že v žalobe je produkovaných množstvo rôznych tvrdení, odvolávajúcich sa na rôzne skutočnosti, uvedené tvrdenia však nie sú žiadnym spôsobom preukázané. K žalobe nie sú pripojené žiadne listinné dôkazy, ktoré by tvrdenia žalobkyne preukazovali. Žaloba je nezrozumiteľným kompilátom nesúrodých a v mnohých ohľadoch navzájom si odporujúcich tvrdení, všeobecných domnienok a poukazov na judikatúru bez akéhokoľvek relevantného vzťahu k predmetu sporu a k označeným žalovaným. Vnútna protirečivosť žaloby - najlepšie ilustrovateľná napr. na nezlučiteľných žalobných návrhoch na určenie neplatnosti zmluvy o úvere a na určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti splátkového úveru - prekračuje akékoľvek prípustné medze eventuálnosti petitu a zakladá porušenie zaručeného práva žalovaného na spravodlivý proces, navyše ani samotné návrhy rozhodnutia nie sú úplné, či dostatočné určité (napr. „petit I.“ - zmluva o zriadení záložného práva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným I./ je neplatná nie je zrejme o akú záložnú zmluvu sa má jednať, čo je jej predmetom, čo by malo byť zálohom, „petit“ III. -Súd určuje, že Žalovaným I./ použitá okamžitá splatnosť záväzkov -neprimerane vysoká sankcia spojená s neplnením záväzkov je neprijateľná zmluvná podmienka podľa § 53 ods. 4) písm. k/ - nie je zrejme a určiteľné o aké záväzky sa jedná, okamžitá splatnosť záväzkov je úkon a nie zmluvná podmienka, veta nedáva gramatický zmysel, rovnako „petit“ IV. -Súd určuje, že právne úkony záložného veriteľa Všeobecná úverová banka, a.s. smerujúce k realizácii výkonu záložného práva zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam č. XXXXXX-XX sú neplatné - nie je zrejme o aké úkony sa jedná, uvedené sa vzťahuje i na petit V. -Súd určuje že právne úkony dražobníka Dražby a aukcie, s.r.o. smerujúce k realizácii dobrovoľnej dražby nehnuteľností zapísaných na E. Č.. XXX A. Ú. J., H. J., H. Z. - X. J. „. M. Z. A. F., X. Č. XX I. V. V. XXX F.X, X. Č. XX/X I. X. T. Z. V. V. XXX F.X, X. Č. XX/X I. V. V.F. XXXX F.X, J. L. V. P. A. J.. E., X/X, B. J. Š. XXX/X ,XXXXX U. - nielenže je neurčitý, ale tiež neúplný. Z podanej žaloby nie je vôbec zrejme, čo je skutkovým základom žaloby, z uvedeného dôvodu a výlučne z dôvodu právnej opatrnosti, pretože podľa presvedčenia žalovaného v 2.rade podanie pôvodcu podania nie je spôsobilou žalobou - žalovaný v 2.rade popiera všetky skutkové a právne tvrdenia en

bloc. Žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného v 2. rade, práve naopak, uviedla (teoreticky a vo vzťahu k petitom, ktoré sú úplné, riadne a teoreticky prípustné) okolnosti, ktoré úplne vylučujú pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného v 2. rade. Žalobkyňa sa domáha I. Určenia inej právnej skutočnosti - určenie neplatnosti zmluvy /zmlúv (navrhovaný petit I.) - zmluvy, ktorej účastníkom žalovaný v 2. rade nie je, II. určenia inej právnej skutočnosti - určenie že zmluva je bezúročná a bez poplatkov (navrhovaný petit II.) - zmluvy, ktorej účastníkom žalovaný v 2. rade nie je, III. určenia údajnej neprijateľnej podmienky zo zmluvy, ktorej účastníkom žalovaný v 2. rade nie je, IV. určenia inej právnej skutočnosti - určenie, že právne úkony záložného veriteľa Všeobecná úverová banka, a.s. smerujúce k realizácii výkonu záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam Č.. XXXXXX-XX sú neplatné - žalovaný v 2. rade záložným veriteľom nie je, V. (pravdepodobne) určenia inej právnej skutočnosti, že úkony dražobníka sú neplatné - pri neexistencii možnosti žalovať na uvedené určenie tu nie je žiaden ani aktívne, ani pasívne legitimovaný subjekt, t.j. nie je ním ani žalovaný v 2. rade. Všetko uvedené má za následok nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v 2. rade, čo je dôvod na bezodkladné zamietnutie žaloby.

6. Súd vo veci vytyčil pojednávanie na deň 13.11.2018, pričom uvedeného pojednávania sa osobne zúčastnila žalobkyňa, jej splnomocnený zástupca a právny zástupca žalovaného v 1.rade.

7. Právny zástupca žalovaného v 2.rade svoju neprítomnosť ako aj neprítomnosť žalovaného v 2.rade vopred písomne ospravedlnil. V predmetnom podaní súčasne uviedol, že trvá na všetkých doteraz uvedených skutočnostiach a osobitne poukazuje na skutočnosť, že žalovaný v 2.rade nie je nositeľom žiadnej povinnosti vyplývajúcej z právneho vzťahu (vzťahov), ktorý je (sú) predmetom tohto konania a nie je v tomto konaní pasívne vecne legitimovaný. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (odporca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide.

8. Splnomocnený zástupca žalobkyne pred súdom poukázal na obsah písomnej žaloby a uviedol, že žalobkyňa sa domáha na súde ochrany svojich práv spotrebiteľa, ktoré boli porušené a ohrozené žalovaným. Na základe písomnej zmluvy uzatvorenej so žalovaným v 1. rade bolo žalobkyni poskytnutých 8 295,88 Eur. Zároveň v uvedenej zmluve bola žalobkyňa zaviazaná aby zaplatila spoločnosti Consumer Finance Holding sumu 332,- Eur, titulom úhrady nákladov spojených s poskytnutím úveru. Pri uzatváraní zmluvy o úvere nebolo žalobkyni zo strany žalovaného nič vysvetlené. Pri uzatváraní uvedenej zmluvy sa v pobočke žalovaného zdržala asi 15 minút. Spoločne s touto zmluvou jej bola predložená na podpis aj zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam v jej vlastníctve. Prečo tomu tak bolo, nebolo žalobkyni zo strany žalovaného nijako vysvetlené a taktiež nebola bližšie oboznámená s podmienkami bližšie uvedeného úveru. Po uzavretí zmluvy a splácaní žalobkyňa nemohla úver splácať v dohodnutej výške, a to vzhľadom na svoje zdravotné problémy. Mala záujem sa so žalovaným v 1. rade dohodnúť a požiadala ho o odklad. S týmto však žalovaný v 1. rade nesúhlasil a vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a pristúpil k jeho vymáhaniu formou dobrovoľnej dražby prostredníctvom zmluvy uzatvorenej so žalovaným v 2. rade. Vo vzťahu k žalobkyni bol navodený stav právnej neistoty keď jej hrozilo, že v dôsledku dražby príde o vlastníctvo nehnuteľností. Nakoniec však došlo zo strany žalovaného v 2. rade k upusteniu od dražby, o čom k spisovému materiálu založil listinný dôkaz. K spisovému materiálu taktiež založil aj prehľad jednotlivých platieb, ktoré počas celej doby žalobkyňa uhradila v prospech žalovaného v 1.rade. Konkrétne výpisy z úverového účtu k dispozícii nemá, nakoľko ich žalovaný v 1. rade odmietol poskytnúť. Z úverovej zmluvy vyplýva výška splátka 125,90 Eur, pričom žalobkyňa taktiež uhradila poistenie nehnuteľností vo výške 3,75 Eur. Žalobkyňa bola v domnení, že takéto poistné má kryť prípady, keď sa dostane do neschopnosti splácať úver, pričom z takéhoto poistenia sa mal uspokojiť žalovaný v 1.rade. Ten však postupoval tak, že so žalovaným v 2.rade uzatvoril zmluvu o vykonaní dražby a mienil si ním tvrdenú pohľadávku vymôcť prostredníctvom tejto dražby. Na strane žalobkyne, aj napriek výhradám žalovaného daný naliehavý právny záujem, pretože konaním žalovaného bol navodený stav právnej neistoty vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným. V danom prípade ide o spotrebiteľský spor a z obsahu doručenej žaloby je zrejmé, čoho sa žalobkyňa domáha. Splnomocnený zástupca žalobkyne ďalej

uviedol, že žalobkyňa poukazuje na neplatnosť zmluvy o úvere ako celku, ktorá vyplýva z jednotlivých neplatných dojednaní. Neplatné sú dojednania o povinnosti zaplatiť náklady za poskytnutie úveru vo výške 332,- Eur ako aj dojednanie o poistnom, nakoľko ide o dojednania, ktoré sa týkajú plnení v prospech žalovaného, za ktoré žalobkyňa neobdržala žiadnu protihodnotu. Podľa názoru žalobkyne je neprijateľnou zmluvnou podmienkou aj Rozhodcovská doložka. V dôsledku takýchto nedostatkov je možné konštatovať neplatnosť celej úverovej zmluvy ako aj zmluvy o zriadení záložného práva, pričom žalobkyňa taktiež zastáva názor, že úver jej bol poskytnutý bezúročne a bez poplatkov. Primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 000,- Eur žalobkyňa žiada priznať z dôvodu porušenia povinností žalovaného v 1. rade vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa. Porušenia povinností žalovaného v 1. rade sú dané aj tým, že vyhlásením predčasnej splatnosti porušil zmluvu, podľa ktorej je konečná splatnosť úveru dojednaná na rok 2022. K zmluve boli priložené štandardné informácie pre spotrebiteľské úvery v ktorých je uvedená iná výška poskytnutého úveru, všeobecné obchodné podmienky sú nečitateľné a nie sú podpísané zmluvnými stranami. Na základe toho je preto možné skonštatovať, že zmluvy a to jednak úverová zmluva a jednak záložná zmluva sú neplatné.

9. Právny zástupca žalovaného v 1.rade pred súdom uviedol, že žalobu navrhuje zamietnuť ako celok. Mám za to, že v prípade výrokov I. a II. ide o určovacie výroky, pričom Civilný sporový poriadok v § 137 písm. d) jednoznačne ustanovuje, že určenia právnej skutočnosti sa môže strana domáhať iba ak jej táto možnosť vyplýva z osobitného predpisu. Takéto právo žalobkyne však zo žiadneho osobitného predpisu nevyplýva. Čo sa týka výrokov pod č. IV. a V. právny zástupca zastáva názor, že tieto sú absolútne neurčité. Čo sa týka výroku pod č. III., poukázal iba na to, že toto je iba vyjadrením práva, ktoré vyplýva z § 506 Obchodného zákonníka. Čo sa týka priznania primeraného zadosťučinenia pod bodom VII. v žalobe nie je uvedený jeden konkrétny dôvod a až na pojednávaní odznelo, že má ísť o sankciu za porušenie zmluvy žalovaného v 1.rade, ku ktorému malo dôjsť tak, že žalovaný v 1.rade vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a tým nedodrжал dobu, na ktorú mal byť úver poskytnutý. V tejto súvislosti právny zástupca ešte poukázal na to, že primerané finančné zadosťučinenie je možné priznať iba v prípadoch, keď porušenie povinností dodávateľa je judikované, čo v tomto prípade nie je. K spisovému materiálu založil listinný dôkaz, a to vyjadrenie žalovaného zo dňa 24.2.2017, ktoré bolo priložené k spisu, ktorý bol pôvodne vedený pred OS Nitra pod sp. zn. 16C/22/2017.

10. Pred súd predstúpila aj samotná žalobkyňa, ktorá poukázala na to, že od žalovaného v 1.rade obdržala 8 295,88 Eur, pričom k dnešnému dňu v jeho prospech zaplatila 10 072,- Eur. Je teda zrejmé, že poskytnuté finančné prostriedky preplatila. V čase, ktorý bol blízko po tom, čo si brala úver mala chorého otca a vyše roka sama marčovala. Nikto zo strany žalovaného v 1.rade ju nevypočul a nemal záujem s ňou situáciu riešiť. Namiesto toho bol na ňu vykonávaný nátlak a vyhrážky. V dôsledku toho bola v zlom psychickom stave a dosť ju to poznačilo. Iné k veci uviesť čo nemala.

11. Medzi stranami sporu uzatvorenie zmluvy o úvere a zmluvy o zriadení záložného práva, ktorých platnosť, okrem iného, je predmetom daného konania nebolo.

12. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to: Zmluva o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ Č.. R. XXXXXX-XX I. L. XX.X.XXXX, rekapitulácia realizovaných úhrad predložená žalobkyňou, výpisy z účtu žalobkyne, oznámenie o upustení dražby, rekapitulácia realizovaných úhrad predložená žalovaným v 1.rade, ako aj s ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zistil tento skutkový a právny stav veci:

13. Žalobkyňa dňa XX.X.XXXX uzatvorila so žalovaným v 1.rade Zmluvu o poskytnutí úveru „HypoPôžička“ Č.. R. XXXXXX-XX I. L. XX.X.XXXX, v súlade s ktorou poskytol žalovaný v 1.rade žalobkyne úver vo výške 8 295,88 Eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splatiť prostredníctvom mesačných splátok vo výške po 125,90 Eur (z toho 3,75 Eur poistenie nehnuteľnosti). Dátum splatnosti prvej splátky bol 20.3.2012 a poslednej 20.2.2022. Úver bol poskytnutý jednorazovo s ročnou úrokovou sadzbou 7,23 %, ročnou percentuálnou mierou nákladov 7,67 % (priemerná RPMN 11,62 %). Žalobkyňa sa so splácaním úveru dostala do omeškania v dôsledku čoho bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru a žalovaný v 1.rade pristúpil k realizácii záložného práva zriadeného zmluvou o zriadení záložného práva a to formou dobrovoľnej dražby. Náležitosti zmluvy, ktoré žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že zmluva neobsahuje, vzhľadom na uvedené, napádaná zmluva obsahovala.

14. V priebehu konania bolo súdu oznámené, že od výkonu dražby bolo upustené.

15. Na pojednávaní v danej veci konanom dňa 13.11.2018 bolo zo strany žalobkyne súdu avizované, že do ďalšieho pojednávania bude súdu predložené rozšírenie podanej žaloby, ktorým budú požadovať k zaplateniu čiastku úveru, ktorá bola predplatená. Žiadne rozšírenie však súdu doručené nebolo, a teda výška poskytnutého a splateného úveru pre rozhodnutie v danej veci podstatná nie je, nakoľko to nie je predmetom daného konania. Predmetom konania bola

I. neplatnosť zmluvy o poskytnutí úveru HypoPôžička Č.. XXXXXX-XX I. L. XX.X.XXXX a zmluvy o zriadení záložného práva uzatvorené medzi žalobkyňou a žalovaným v 1.rade;

II. bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru zo dňa XX.X.XXXX, ktorý poskytol žalobkyňi žalovaný v 1.rade;

III. určenie, že žalovaným v 1.rade použitá okamžitá splatnosť záväzkov - neprímerane vysoká sankcia spojená s neplnením záväzkov je neprijateľná zmluvná podmienka podľa § 53 ods. 4) písm. k/ Občianskeho zákonníka;

IV. určenie neplatnosti právnych úkonov záložného veriteľa Všeobecná úverová banka, a.s. smerujúcich k realizácii výkonu záložného práva zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam Č.. XXXXXX-XX;

V. určenie neplatnosti právnych úkonov dražobníka Dražby a aukcie, s.r.o. smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby nehnuteľností zapísaných na E. Č.. XXX A. Ú. J., H. J., H. Z. - X. J. " M. Z. A. F., X. Č.Í. XX, I. V. V. XXX F.X, X. Č. XX/X I. X. T. Z.L. V. V. XXX F.X, X. Č. XX/X I. V. V. X XXX F.X , rodinný dom (vlastník žalobkyňa);

VI. finančné zadostučinenie vo výške 1 000,- Eur.

16. Ku konaniu, ktoré malo začať pred týmito konaniami na Okresnom súde Nitra a malo tak predstavovať procesnú prekážku začatého konania - litispendenciu pre dané konanie súd uvádza nasledovne. Žalobkyňa podala dňa 27.2.2017 na Okresný súd Nitra a dňa 13.4.2017 na Okresný súd Galanta totožné žaloby spolu s totožným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Na Okresnom súde Nitra bola vec vedená pod sp. zn. 16C/22/2017, pričom Okresný súd Nitra postúpil dňa 25.4.2017 vec Okresnému súdu Bratislava I, ktorý s postúpením mu veci vyslovil nesúhlas, pričom Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 8NcC/16/2017-157 zo dňa 27.6.2017 rozhodol, že na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný Okresný súd Bratislava II, na ktorom Okresnom súde Bratislava II bola vec vedená pod sp. zn. 16Csp/99/2017. Okresný súd Bratislava II uznesením č.k. 16Csp/99/2017-174 zo dňa 11.10.2017 rozhodol, že podanie žalobkyne podané na Okresný súd Nitra dňa 27.2.2017, postúpené tamajšiemu súdu dňa 25.7.2017, odmieta a žalovaným I. a II. priznáva plný nárok na náhradu trov konania. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.11.2017. Ak kedykoľvek v priebehu konania prekážka litispendencie odpadne skôr, než bolo konanie právoplatne v jej dôsledku zastavené, nemôže už odpadnutá prekážka brániť pokračovaniu v konaní, pretože už neexistuje. To platí ako pre rozhodnutie súdu prvej inštancie, tak aj pre rozhodnutie odvolacieho súdu (§ 217 ods. 1 v spojení s § 234 ods. 2 Civilného sporového poriadku). To znamená, že hoci prekážka litispendencie síce existovala v okamihu, kedy sa začalo konanie v tejto veci, avšak ešte pred jeho právoplatnosťou odpadla, pretože konanie vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 16Csp/99/2017, ktoré túto prekážku vytváralo, bolo právoplatne skončené odmietnutím podania (uznesením Okresného súdu Bratislava II č.k. 16Csp/99/2017-174 zo dňa 11.10.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21.11.2017), v čase rozhodovania tunajšieho súdu vo veci samej už prekážka začatého konania neexistovala.

17. Podľa § 137 písm. c), d) C.s.p., žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

18. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

19. Podľa § 1 ods. 3 písm. c) zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľským úverom nie je úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti.

20. Podľa § 34 zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník, právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

21. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

22. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovaným v 1.rade vznikol záväzkový vzťah, nakoľko došlo medzi nimi k platnému uzavretiu zmluvy, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver - peňažné prostriedky, ktoré sa táto zaviazala vrátiť formou ich splatenia prostredníctvom pravidelných mesačných splátok. Zmluva bola uzatvorená slobodne a vážne a z bodu 6.8 zmluvy o úvere vyplýva, že zmluva nebola uzatváraná v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok, pričom zmluvné strany si jej obsah pred podpisom prečítali, tomuto porozumeli a svojimi podpismi s ním vyjadrili svoj súhlas. Súd má zato, že zmluva spĺňa všetky zákonom vyžadované náležitosti, pričom nespadá pod režim zákona č. 129/2010 Z.z., a to vzhľadom na ustanovenie § 1 ods. 3 písm. c) zákona č. 129/2010 Z.z. Nedostatky zmluvy, na ktoré poukazovala žalobkyňa, a pre ktoré by mala byť predmetná zmluva o úvere neplatná a poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov, by podliehali kontrole súdu v prípade, ak by išlo o zmluvu uzatvorenú zmysle zákona č. 129/2010 Z.z., a to v znení platnom a účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, čo však v danom prípade splnené nie je.

23. Z hľadiska právnej kvalifikácie žaloby sa v tomto konaní jedná o určovaciu žalobu (výrok I. a II.) podľa § 137 písm. d) C.s.p. Civilný sporový poriadok od 1.7.2016 diferencuje, či sa jedná o žalobu určovaciu v zmysle toho, či tu právo je alebo nie je, alebo ide o žalobu na určenie právnej skutočnosti. Ustanovenie novej procesnej úpravy rozlišuje klasickú určovaciu žalobu v zmysle § 137 písm. c) C.s.p. a žalobu o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) C.s.p. Ustanovenie § 137 písm. c) C.s.p. nadväzuje na pôvodné znenie ustanovenia § 80 písm. c) O.s.p., pričom naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať vtedy, ak vyplýva z osobitného predpisu. Súd podanú žalobu vyhodnotil ako procesne nespôsobilý nástroj právnej ochrany porušených, resp. ohrozených práv žalobkyne. Žalobný návrh súd podradil pod ustanovenie § 137 písm. d) C.s.p., pretože ide o žalobu o určenie právnej skutočnosti, kde však možnosť podania tejto žaloby podľa zákona je podmienená osobitnou právnou úpravou. Žiadny osobitný zákon možnosť podať takúto žalobu neupravuje. Z tohto dôvodu súd návrhu o určenie neplatnosti zmluvy a o určenie, že úver z tejto zmluvy je bezúročný a bez poplatkov nemôže vyhovieť. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa neupravuje výslovne možnosť podať žalobu o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa v konaní neprodukovala tvrdenia a dôkazy, ktorými by potrebný naliehavý právny záujem osvedčila a tento naliehavý právny záujem nezistil ani súd pri svojom hodnotení právneho vzťahu strán sporu.

24. Nakoľko súd z vykonaného dokazovania, nemal preukázaný nárok na vyhlásenie uzatvorenej zmluvy za bezúročnú a bezpoplatkov, nemal tak preukázaný ani nárok na vydanie finančného zadostučinenia (výrok VII). V priebehu konania žalobkyňa poukazovala na nedostatky zmluvy vo všeobecnej rovine, a vždy svoju argumentáciu podoprela ustanoveniami zákona č. 129/2012 Z.z., ktorý právny predpis sa však na danú situáciu nevzťahuje. Súd poukazuje na tú skutočnosť, že zmluva uzatvorená medzi stranami sporu obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom. Táto zmluva nemôže byť neplatnou ani v prípade, ak by obsahovala nejakú neprijateľnú podmienku, pretože ani existencia samotnej neprijateľnej podmienky v zmluve nespôsobuje sama o sebe neplatnosť zmluvy. Rovnako tak súd v priebehu konania nenašiel ani žiadny dôvod neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva.

25. K uplatneniu práva žalovaného v 1.rade na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru vyplýva priamo zo zákona, konkrétne z ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Vzhľadom na uvedené nie je možné žalobe vyhovieť ani vo výroku III., nakoľko možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti poskytnutého úveru bola riadne dojednaná.

26. K určení neplatnosti právných úkonov smerujúcí k dražbe a týkajúci sa žalovaného v 2.rade (výrok IV. a V) súd uvádza len toľko, že v priebehu konania bolo súdu preukázané, že od dražby nehnuteľností špecifikovaných v žalobnom návrhu, ktoré sú vo vlastníctve žalobkyne bolo upustené, a teda žaloba v tejto časti stratila akékoľvek opodstatnenie.

27. Vo vzťahu k namietanej prekážke rozhodnutej veci súd konštatuje, že táto nebola daná, keďže Okresný súd Bratislava II uznesením č.k. 16Csp/99/2017-174 zo dňa 11.10.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21.11.2017, podanie žalobkyne (teda žalobu i návrh na nariadenie neodkladného opatrenia) odmietol, t.j. uvedené konanie bolo skončené bez meritórneho prejednaní a rozhodnutia veci, v ktorom by boli zhodnotené právne a skutkové okolnosti týkajúce sa uplatnených nárokov. Uvedené uznesenie Okresného súdu Bratislava II nebolo v prejednávanej veci spôsobilé založiť prekážku veci právoplatne rozhodnutej, a preto tak nemohlo byť ani dôvodom na zastavenie konania pre existenciu neodstrániteľnej prekážky konania.

28. Súd si taktiež dovoľí na záver poukázať na skutočnosť, že účelom ochrany spotrebiteľa nemá byť legitimizácia snáh spotrebiteľov vyhnúť sa plneniu svojich zmluvných povinností prostredníctvom podávania rôznych špekulatívnych a nedôvodných žalôb. Účelom ochrany spotrebiteľa je ochrana slabšej strany zmluvného vzťahu pred zneužitím komerčným subjektom, pričom však táto slabšia strana nemôže svoje procesné postavenie zneužívať na svoje zvýhodnenie. V prejednanom spore však žiadne takéto konanie žalovaných preukázané nebolo. Žalovaný v 1.rade na požiadanie žalobkyne dohodnutou formou poskytol finančné prostriedky a za to očakával, ako podnikateľský subjekt určitý zisk, čo je legitímnym cieľom každého podnikania. K uzavretiu zmluvy so žalovaným v 1.rade žalobkyňa nikto nenútil a pri jej uzatváraní sa rozhodovala slobodne, pričom mala dostatočný časový priestor na zhodnotenie všetkých náležitostí zmluvy.

29. Z uvedených dôvodov súd žalobu zamietol ako celok, nakoľko táto bola nedôvodná v celom jej rozsahu a vo všetkých jej výrokoch.

30. Podľa § 257 C.s.p., vnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

31. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 257 C.s.p. V danom prípade v konaní boli úspešní žalovaní, nakoľko však súd má za to, že sú tu dané dôvody hodné osobitného zreteľa, žalovaným nárok na náhradu trov konania im nepriznal. Výnimočnosť danej situácie spočíva tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Žalobkyňa v danom konaní vystupovala ako spotrebiteľ - slabšia strana, pričom priznanie náhrady trov konania sa súdu javilo ako neprimeraná tvrdosť voči žalobkyňi, ktorá sa na súd obrátila v domnení, že dochádza k porušeniu jej spotrebiteľských práv.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave, písomne alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa popri týchto všeobecných náležitostiach uvedie aj to proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie došiel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.